

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC GIẢNG DẠY VÀ TIÊU CHUẨN ĐÁNH GIÁ THI KẾT THÚC MÔN HỌC TỰ CHỌN CỜ VUA CHO SINH VIÊN HỌC VIỆN NÔNG NGHIỆP VIỆT NAM

ThS. Nguyễn Thế Hân¹; TS. Đặng Đức Hoàn²; ThS. Nguyễn Xuân Cừ³

Tóm tắt: Công tác giảng dạy giáo dục thể chất nói chung cũng như môn học tự chọn Cờ vua tại Học viện Nông nghiệp Việt Nam trong những năm qua đã có những thay đổi để phù hợp với nhu cầu học tập của sinh viên. Nghiên cứu đã đánh giá thực trạng công tác giảng dạy và tiêu chuẩn kiểm tra kết thúc môn học tự chọn Cờ vua tại Học viện Nông nghiệp Việt Nam. Từ đó đánh giá được nội dung của tiêu chuẩn đánh giá, trên cơ sở hoàn thiện nội dung, tiêu chuẩn đánh giá để nâng cao kết quả học tập môn học tự chọn Cờ vua cho sinh viên tại Học viện Nông nghiệp Việt Nam.

Từ khóa: Tiêu chuẩn đánh giá; Cờ vua; Học viện Nông nghiệp Việt Nam

Abstract: The teaching of physical education in general as well as the elective subject Chess at the Vietnam National Academy of Agriculture has changed over the years to suit the learning needs of students. The study assessed the current state of teaching and the final examination standards for the Chess elective at the Vietnam Academy of Agriculture. From there, evaluate the content of the assessment criteria, on the basis of perfecting the content and assessment standards to improve the learning results of the Chess elective subject for students at the Vietnam Academy of Agriculture.

Keywords: Evaluation criteria; Chess; Vietnam Academy of Agriculture

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Thực tế giảng dạy Cờ vua cho sinh viên (SV) tại Học viện Nông nghiệp Việt Nam (HVNNVN) cho thấy, nội dung kiến thức cần trang bị cũng như các kỹ năng cơ bản cần hình thành không lớn, song do là môn học có tính đặc thù, khác biệt nhất định so với các môn thể thao có xu hướng thể lực nên SV có tâm lý e ngại khi học tập, điều này ảnh hưởng không nhỏ đến kết quả học tập của SV.

Qua tham khảo các tài liệu của các tác giả có liên quan như: Nguyễn Hồng Minh (2000), Nguyễn Thị Minh (2000), Nguyễn Thy Ngọc (2003), Nguyễn Xuân Hạnh (2004), Đỗ Quang Tuấn (2005), Nguyễn

Quốc Đăng (2006), Nguyễn Hải Bình (2007), Trịnh Kiên (2007)..., các tác giả đề cập rất nhiều vấn đề về giải pháp, xây dựng nội dung tiêu chuẩn đánh giá, xây dựng bộ câu hỏi trắc nghiệm, đánh giá kỹ năng chuyên môn của SV ở các đối tượng khác nhau... song để đánh giá thực trạng công tác giảng dạy và kết quả môn học tự chọn Cờ vua cho SV tại HVNNVN hiện nay chưa có tác giả nào đề cập đến. Vì vậy nghiên cứu này dựa trên các kết quả đạt được nhằm xây dựng nội dung kiểm tra, tiêu chuẩn đánh giá phù hợp so với chương trình môn học và trình độ của SV tại HVNNVN là hết sức cần thiết. Nhóm tác giả nghiên cứu đề tài **“Thực trạng công tác giảng**

Bảng 1: Nội dung thi kết thúc học phần tự chọn Cờ vua tại HVNNVN

Nội dung	Lý thuyết	Thực hành
	4 câu trắc nghiệm, mỗi câu 1 điểm	Ghi nước đi giải thế cờ chiếu hết trong 2 nước đi (3 câu, mỗi câu 2 điểm)

Bảng 2: Nội dung kiểm tra môn tự chọn Cờ vua tại HVNNVN

TT	Nội dung kiểm tra		Hình thức kiểm tra		Điểm đánh giá
	Lý thuyết	Thực hành	Lý thuyết	Tự luận	
	4 câu hỏi trắc nghiệm	Giải bài tập đòn phối hợp chiếu hết 2 nước đi	Trắc nghiệm	Tự luận thực hành: giải bài tập đòn phối hợp chiếu hết 2 nước đi (3 bài, theo đề thi được chuẩn bị trước)	Điểm “Đạt” là những SV đạt từ 4/10 điểm

dạy và tiêu chuẩn đánh giá thi kết thúc môn học tự chọn Cờ vua cho SV Học viện Nông nghiệp Việt Nam”. Kết quả nghiên cứu là cơ sở để xây dựng các tiêu chuẩn đánh giá thực tế, phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả học tập với SV tại HVNNVN.

Trong quá trình nghiên cứu đề tài đã sử dụng các phương pháp: phân tích và tổng hợp tài liệu, quan sát sư phạm, phương pháp phỏng vấn tọa đàm và toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

2.1. Thực trạng chương trình môn học tự chọn Cờ vua đối với SV tại HVNNVN

Căn cứ chương trình môn học tự chọn Cờ vua cho SV tại HVNNVN, bộ môn Giáo dục thể chất (GDTC) đã đề ra nội dung và tiêu chuẩn kiểm tra kết thúc môn học tự chọn Cờ vua cho SV, cụ thể như sau.

2.1.1. Nội dung thi kết thúc học phần:

Nội dung thi gồm 2 phần: Lý thuyết và thực hành theo bảng 1.

Nội dung môn học được xây dựng qua hội thảo chuyên môn của bộ môn như bảng 2.

2.1.2. Tiêu chuẩn đánh giá:

Theo quy định đánh giá môn học khi kết thúc học phần, bộ môn GDTC đã xây dựng các môn học qua 03 điểm thành phần với các trọng số sau:

Điểm chuyên cần: 10% (CC)

Điểm kiểm tra: 30% (KT)

Điểm thi kết thúc: 60% (Thi)

Theo công thức: $\text{Điểm học phần} = \text{CC} \times 0,1 + \text{KT} \times 0,3 + \text{Thi} \times 0,6$

Theo quy định của quy chế học tín chỉ thì SV chỉ cần đạt 4/10 điểm. Tuy nhiên SV sau khi hoàn thành môn học GDTC cần phải có chứng chỉ môn

Bảng 3: Kết quả phỏng vấn giảng viên về hình thức, nội dung kiểm tra đánh giá kết quả học tập môn học tự chọn Cờ vua cho SV tại HVNNVN (n=12)

TT	Nội dung	Kết quả phỏng vấn		
		Tốt (%)	Đảm bảo (%)	Chưa đảm bảo (%)
1	Hình thức kiểm tra đánh giá đã đảm bảo tính khách quan, hạn chế tiêu cực trong khi làm bài.	66,67	33,33	-
2	Nội dung kiểm tra đánh giá đã bao hàm toàn diện kiến thức môn học Cờ vua cho SV.	16,67	33,33	50,0
3	Kết quả kiểm tra đánh giá đã đánh giá chính xác kết quả học tập của SV.	33,33	50,0	16,67
4	Tiêu chuẩn đánh giá có phù hợp đối với SV tại HVNNVN?	16,67	33,33	50,0
5	Nội dung kiểm tra có tác dụng tích cực tới quá trình học tập của SV?	-	33,33	66,67

Bảng 4: Kết quả phỏng vấn SV về hình thức, nội dung kiểm tra đánh giá kết quả học tập môn học tự chọn Cờ vua cho SV tại HVNNVN (n=51)

TT	Nội dung	Kết quả phỏng vấn		
		Tốt (%)	Đảm bảo (%)	Chưa đảm bảo (%)
1	Hình thức kiểm tra đánh giá đã đảm bảo tính khách quan, hạn chế tiêu cực trong khi làm bài.	36,7	63,3	-
2	Nội dung kiểm tra đánh giá đã bao hàm toàn diện kiến thức môn học Cờ vua cho SV.	25,5	45,2	29,3
3	Kết quả kiểm tra đánh giá đã đánh giá chính xác kết quả học tập của SV.	26,4	47,6	26,0
4	Tiêu chuẩn đánh giá có phù hợp đối với SV tại HVNNVN?	29,41	43,13	27,45
5	Nội dung kiểm tra có tác dụng tích cực tới quá trình học tập của SV?	21,57	31,37	47,06

học GDTC để đủ điều kiện xét tốt nghiệp (theo quy định, đây là điều kiện bắt buộc để xét tốt nghiệp) thì cần điểm trung bình môn học GDTC từ 5 trở lên.

Qua phỏng vấn trực tiếp các giảng viên trong bộ môn GDTC cho thấy, hầu hết các ý kiến (18/18 giảng viên) đều cho rằng nội dung kiểm tra hiện đang sử dụng chưa đánh giá toàn diện kiến thức chương trình môn học và phổ điểm rộng.

2.2. Thực trạng công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn học tự chọn Cờ vua cho SV tại HVNNVN

Ngoài những yêu cầu chung của quy chế thi - kiểm tra đánh giá do Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành, tất cả các em SV học tự chọn Cờ vua chỉ đủ điều kiện dự thi các học phần khi đã thỏa mãn đầy đủ các yêu cầu của học phần đã được công bố để kiểm tra đánh giá mức độ hiểu và nắm vững kiến thức đã trang bị cho SV. Đề tài đã tiến hành quan sát nội dung kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn tự chọn Cờ vua của bộ môn GDTC, kết quả cho thấy:

Qua phỏng vấn chuyên gia và các giảng viên tại bộ môn GDTC cho thấy, nội dung kiểm tra, đánh giá môn học tự chọn Cờ vua tại HVNNVN còn đơn giản, chưa bao hàm toàn diện nội dung giảng dạy môn học và theo đúng nội dung kiểm tra của chương trình giảng dạy đã đề ra.

Nhằm tìm hiểu nội dung và hình thức kiểm tra đánh giá có đảm bảo tính khách quan, phản ánh đầy đủ, toàn diện (rộng rãi, bao quát) lượng kiến thức của môn học Cờ vua hiện nay, đề tài tiến hành phỏng vấn giảng viên và SV học môn học tự chọn cờ vua. Kết quả trình bày tại bảng 3 và 4.

Qua bảng 3 và 4 thấy có sự thống nhất trong kết quả phỏng vấn giữa giảng viên và SV về hình thức, nội dung kiểm tra kết thúc môn tự chọn Cờ vua, cụ thể như sau:

Ý kiến trả lời đều thống nhất cho rằng hình thức kiểm tra đánh giá đã đảm bảo tính khách quan, hạn chế tiêu cực trong khi làm bài. Không có ý kiến đánh giá ở mức độ chưa đảm bảo.

Tỷ lệ người phỏng vấn cho rằng nội dung kiểm tra đánh giá chưa bao hàm toàn diện kiến thức môn học Cờ vua cho SV chiếm tỷ lệ cao (50,0% ở giảng viên và 29,3% ở SV).

Số lượng giảng viên và SV cho rằng kết quả kiểm tra đánh giá chưa đánh giá chính xác kết quả học tập của SV còn cao (16,67 % ở giảng viên và 26,0 % SV có ý kiến đánh giá ở mức độ chưa đảm bảo).

Đặc biệt, tỷ lệ giảng viên và SV cho rằng nội dung đánh giá chưa phù hợp với SV và không có tác động tích cực tới quá trình học tập môn tự chọn Cờ vua của SV còn chiếm tỷ lệ cao.

Qua phỏng vấn trực tiếp nhận thấy, với cách đánh giá kết quả học tập hiện nay, SV chỉ cần đạt 4/10 điểm là Đạt, trong khi nội dung kiểm tra lại đơn giản nên SV không tích cực, chăm chỉ trong học tập vì bài thi kết thúc chỉ cần đạt 3 – 4 điểm là thi qua môn tự chọn (vì đa số SV đã được 1 – 2 điểm quy đổi ở nội dung đánh giá ý thức học tập và kiểm tra thường xuyên).

Đây là vấn đề đặt ra đối với giảng viên giảng dạy môn học Cờ vua khi mà nội dung thi chưa kích thích ý thức học tập tốt cho SV cũng như kết quả học tập của SV chưa đáp ứng được mục đích, yêu cầu của chương trình môn học tự chọn Cờ vua.

2.3. Thực trạng kết quả thi kết thúc môn học Cờ vua của SV tại HVNNVN

Kết quả học tập của SV là thước đo phản ánh toàn bộ quá trình dạy của giảng viên và SV. Kết quả học tập môn Cờ vua dành cho SV tại HVNNVN được đánh giá theo thang điểm 10. Tiêu chuẩn xếp loại là trong 1 bài thi cần đạt tổng số điểm từ 4 trở lên thì được đánh giá ở mức đạt, từ 3 điểm trở xuống sẽ đánh giá là không đạt. Để đánh giá thực trạng kết quả học tập của SV đề tài đã căn cứ vào kết quả học tập của SV học tập môn học Cờ vua năm học 2020-2021 như trình bày tại bảng 5, 6 và 7.

Từ kết quả bảng 5 và 6 biết được kết quả học tập môn Cờ vua của SV học kỳ 1 (2020-2021) không cao, số SV thi không đạt yêu cầu chiếm một tỷ lệ tương đối cao 24%. Kết quả này cho thấy tỷ lệ học sinh phải học lại còn nhiều, số SV qua môn đạt điểm 4-5 chiếm tỷ lệ lớn. Kết quả học kỳ 2 (2020-2021) đã có chiều hướng tăng đáng kể sau khi áp dụng các tiêu chuẩn kiểm tra theo nội dung và đánh giá theo thang điểm mới thì tỷ lệ SV ở mức “đạt” tăng lên, mức “không đạt” giảm đi (không đạt chiếm tỷ lệ từ 15%).

Để làm rõ hơn hiệu quả của nội dung và tiêu chuẩn kiểm tra đã xây dựng, đề tài tiến hành so sánh kết quả học tập môn Cờ vua giữa học kỳ 1 và học kỳ 2 năm học 2020 - 2021. Kết quả trình bày tại bảng 5.

Từ kết quả tại bảng 7 cho thấy, sự khác biệt về kết quả học tập môn Cờ vua giữa học kỳ 2 (kiểm tra theo nội dung và tiêu chuẩn mới) và học kỳ 1 (kiểm tra theo nội dung cũ của bộ môn) thể hiện sự khác biệt có ý nghĩa thống kê với $p < 0.05$. Kết quả cho thấy sự toàn diện và chính xác của nội dung cũng như tiêu chuẩn thi mà đề tài xây dựng.

3. KẾT LUẬN

Từ những kết quả nghiên cứu trên, đề tài có những kết luận sau:

Thực trạng nội dung kiểm tra và tiêu chuẩn đánh giá kết quả học tập môn Cờ vua của SV tại

Bảng 5: Kết quả học tập môn Cờ vua của SV tại HVNNVN
(Tỷ lệ theo đánh giá Đạt/Không đạt)

Khóa	n	Kết quả	
		Đạt (%)	Không đạt (%)
HK 1 (2020-2021)	550	418 (76%)	132 (24%)
HK 2 (2020-2021)	220	187 (85%)	33 (15%)

Bảng 6: Kết quả học tập môn Cờ vua của SV tại HVNNVN năm học (2020-2021)
(Tỷ lệ theo đánh giá bằng điểm)

Điểm thi	HK 1 (2020-2021) (n = 550)		HK 2 (2020-2021) (n = 220)	
	Đạt (%)	Không đạt (%)	Đạt (%)	Không đạt (%)
0	-	0 (0%)	-	0 (0%)
1	-	4 (0,8)	-	5 (2,3)
2	-	58 (10,5)	-	12 (5,4)
3	-	70 (12,7)	-	16 (7,3)
4	154 (28,4)		20 (9,1)	
5	110 (20,0)		16 (7,3)	
6	60 (10,9)		81 (36,8)	
7	31 (5,6)		48 (21,8)	
8	46 (8,3)		11 (5)	
9	13 (2,3)		7 (3,7)	
10	3 (0,5)		4 (1,3)	

Bảng 7. Kết quả học tập môn Cờ vua giữa học kỳ 1 và học kỳ 2 (2020 - 2021)

Kết quả	Học kỳ 1	Học kỳ 2	χ^2	P
Đạt	418	187	7,560	< 0,05
Không đạt	132	33		

HVNNVN còn một số hạn chế: tính chính xác, toàn diện chưa cao.

Kết quả học kỳ 1 (2020-2021) không cao, tỷ lệ học sinh phải học lại còn nhiều, số SV qua môn đạt điểm 4-5 chiếm tỷ lệ lớn, số SV thi không đạt chiếm tỷ lệ 24%.

Kết quả học kỳ 2 (2020-2021) đã có chiều hướng tăng đáng kể, số SV thi không đạt giảm, chiếm tỷ lệ 15%.

Kết quả học tập môn Cờ vua giữa học kỳ 2 (kiểm tra theo nội dung và tiêu chuẩn mới) và học kỳ 1 (kiểm tra theo nội dung cũ của bộ môn) thể hiện sự khác biệt có ý nghĩa thống kê với $p < 0,05$.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Đàm Quốc Chính, Đặng Văn Dũng, Nguyễn Hồng Dương (2000), *Giáo trình Cờ vua* (Tài liệu dành cho SV Đại học TDTT), NXB TDTT Hà Nội.
- Trần Đức Dũng (2002), *Nghiên cứu xây dựng tiêu chuẩn, nội dung kiểm tra đánh giá kỹ năng*

chuyên môn cơ bản các môn thực hành tại trường Đại học TDTT I.

3. Nguyễn Hồng Dương (2012), *Nghiên cứu nội dung và tiêu chuẩn đánh giá kết quả học tập môn Cờ vua cho SV phổ tu hệ Đại học trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh*, đề tài cấp cơ sở, trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

4. Phạm Thị Nụ (2007), *Nghiên cứu xây dựng hệ thống câu hỏi trắc nghiệm luật Cờ vua cho SV chuyên sâu Cờ vua chuyên ngành Sư phạm TD trường Đại học TDTT I*

5. Trường Đại học TDTT Bắc Ninh (2010), *Chương trình môn học Cờ vua dành cho SV không chuyên hệ Đại học chính quy.*

Nguồn bài báo: Trích từ kết quả của đề tài cấp cơ sở Học viện: “Nghiên cứu tiêu chuẩn đánh giá kết quả học tập môn Cờ vua cho SV tại HVNNVN”, ThS. Nguyễn Thế Hân, năm 2021.

Ngày nhận bài: 15/8/2022; **Ngày duyệt đăng:** 20/10/2022